

GRAĐEVINSKI SAVJETNIK DR. FRANE RUBČIĆ (FRANCESCO RUBCICH)

UDK: 624-051Rubčić, F.(497.583)“1871/1898“ HANIA MLADINEO MIKA
Primljeno: 22. IX. 2017. Državni arhiv u Splitu
Izvorni znanstveni rad Glagoljaša 18
21 000 Split, HR

U članku se obrađuje doprinos dr. Frane Rubčića kao inženjera, odnosno voditelja i projektanta lučkih radova tehničkog odjela C. k. Pomorske vlade u Trstu, koji smo prikazali na temelju istraživanja do sada neobjavljenog arhivskoga gradiva pohranjenog u Državnom arhivu u Splitu i Državnom arhivu u Trstu za razdoblje od 1874. do 1896. te popratne literature.

Ključne riječi: plemstvo, dr. Frane Rubčić, lučki radovi, dalmatinske luke, XIX. stoljeće

Mletačka uprava u Dalmaciji trajala je od 1420. do 1797. godine kada je u ratovima protiv europskih velesila Napoleon srušio Republiku Veneciju. Nakon pada *Serenissime*, Dalmacija nakratko pripada Austriji. Prva austrijska vladavina nije se puno razlikovala od mletačke uprave. Svi su mletački propisi ostali na snazi, a zadržani su i dotadašnji službenici s već ustaljenim redom u administraciji.¹ Međutim, nakon novih sukoba, mirom u Požunu 26. prosinca 1805. godine Dalmacija je priključena francuskom dijelu Talijanskog Kraljevstva. Za vrijeme kratkotrajne uprave (1806. – 1813.) Francuzi su proveli temeljite društvene reforme. Bečkim kongresom 1814. – 1815. Dalmacija se ponovno našla u sastavu Habsburške Monarhije u kojoj ostaje sve do 1918. godine, odnosno do kraja Prvog svjetskog rata.

Zbog burnih događanja u prvoj polovici XIX. stoljeća, pomorstvo, kao grana trgovine i luke bili su dosta zanemareni. Kako bi se unaprijedilo i bolje

organiziralo poslovanje pomorstva u austrijskoj carevini, a u skladu s važnim političkim promjenama, ministar trgovine De Bruck, u suradnji s Ministarstvom unutrašnjih poslova, predložio je 22. siječnja 1850. godine osnivanje jedne središnje ustanove koja bi objedinila sve pomorske djelatnosti. Stoga je, carskim dekretom od 30. siječnja 1850. godine, osnovana C. k. Središnja pomorska vlada u Trstu *I. R. Governo centrale marittimo in Trieste* kao organ Ministarstva trgovine. Pod predsjedanjem namjesnika, imala je izvršnu vlast za cijelo područje austrijske obale, odnosno od rijeke Po do Boke kotorske. Zbog Austro-ugarske i Hrvatsko-ugarske nagodbe iz 1868., godine 1870. Središnja pomorska vlada u Trstu podijeljena je na C. k. Pomorsku vladu u Trstu *I. R. Governo marittimo in Trieste*, sa sjedištem u Trstu, nadležnu za Tršćanski zaljev te obalu Istre i Dalmacije i na Pomorsku oblast za ugarsko-hrvatsko primorje u Rijeci *Regio Governo ungarico marittimo* u čijoj je nadležnosti bilo primorje od Rijeke do Senja.²

U sastavu Vlade, osim općih odjela, postojali su i stručni, među kojima je od posebne važnosti bio tehnički odjel gdje su građevinski inženjeri izrađivali projekte i pripadajuće im troškovnike za izgradnju i uređenje luka, lučko-zdravstvenih zgrada, svjetionika te nadgledali tijek i izvršenje radova.

Dr. Frane Rubčić, kao građevinski inženjer, projektant i tehnički nadzor-
nik radova pri izgradnji i uređenju luka istočnog Jadrana, radio je u razdoblju od 1871. do 1898. godine.

OBITELJ RUBČIĆ – RUPČIĆ

Upis prezimena Rubčić-Rupčić u povijesnim izvorima nalazi se kao Rubcich – Rupcich. Obitelj je pripadala jednom od najstarijih hrvatskih plemićkih rodova porijeklom iz Huma u Hercegovini. Među starijim dokumentima gdje se spominje prezime Rubčić postoji dokument iz 1371. godine u kojem je spomenuto ime Nelipica Rubčića *Nelipce Rubcich* suca humske zemlje.³

Andrija Balović⁴ u rukopisu *Libri degl'annali di Perasto* napominje kako je 1742. godine vidio u Zadru kod biskupa Vicka Zmajlovića izvadak iz knjige ilirskih grbova i amblema gdje se u naslovu spominje ime Stanislava Rubčića *Stanislavus Rubcich Prefectu*. Nadalje Balović navodi kako je u istoj knjizi vidio i grbove nekih peraških obitelji među kojima je upisana i obitelj Rupcich.⁵ U izvratku iz općinske knjige za godinu 1906. prikazani su podaci o peraškim kasadama. Tako su u *Casadi Miocovich* upisani: *Nobile Signor Giovanni Rupcich*

*fu. Francesco, Nobile Signor Giuseppe Rupcich fu. Francesco, Nobile Signor Re Sig. B^u Giovanni Rupcich.*⁶

U iskazu poljičkog Velikog kneza Mate Mianovića,⁷ podnesenog austrijskoj pokrajinskoj vladi u Zadru, 21. svibnja 1799., s molbom da se svim plemićima s teritorija Dalmacije prizna plemstvo Poljičke Republike, navodi se među ostalim da je u gradu Zadru nastanjena plemićka obitelj Rubčić rečeni Licini *Rubcich d.o Licini*.⁸

Uz prezime Rubčić – Rupčić stariji članovi imali su obiteljske nadimke Ivanovci i Markovci dok su neki od njih koji su se doselili iz sela Seoca imali nadimak Atiburi.⁹

Nakon pada Bosne 1463. i Hercegovine 1482. godine pod osmanlijsku vlast, Rubčići se naseljavaju u Dalmaciju i to najviše na područje oko Klisa, Imotskoga – Lovreća¹⁰ i Poljica. U XVI. stoljeću, nakon prodora Turaka i u ove krajeve, Rubčići se sele sjevernije prema Posedarju i Senju, a neki odlaze i na dalmatinske otoke.¹¹ Dok je, u dosad istraženim podacima u Splitu, prezime obitelji prvi put upisano kao Rupčić godine 1692. u matičnoj knjizi krštenih pri upisu krštenja Ante, sina Nikole Rupčića,¹² kao oblik Rubčić napisan je 1721. godine u matičnoj knjizi umrlih pri upisu smrti Nikole Rubčića.¹³

U grbovniku Korjenić-Neorić¹⁴ na listi LXII. nalazi se grb obitelji Rubčić. U crvenom polju koso udesno položena je greda s četiri reda srebrno-crvenih pravokutnika koja dijeli štit na dva polja. U svakom polju nalazi se po jedna zlatna glava lava ispruženog jezika, okrenuta na desno, prateći gredu. Nad štitom se nalazi turnirska kaciga iz koje se propinje crveni lav okrenut također na desnu stranu. Preko kacige pada plašt crvenozlatne boje. U kartuši ispod grba upisano je prezime RVBCICH.

DR. FRANE RUBČIĆ, *FRANCESCO RUBCICH*, C. K.
GRAĐEVINSKI SAVJETNIK (1841. – 1898.)

Sin Frane i Terese Celotta, rođen je oko 1841.¹⁵ Dana 11. veljače 1872.¹⁶ vjenčao se u Budvi s Ivanom *Giovnom*, kćerkom Vjekoslava *Luigija* Valerija iz Kersa u Istri. Frane Rubčić i supruga mu Ivana imali su devetoro djece.¹⁷

Godine 1871. zaposlio se na mjesto građevinskog vježbenika u Tehničkom odjelu Pomorske vlade u Trstu,¹⁸ 1872. imenovan je za pomoćnog građevnog inženjera II. klase,¹⁹ 1874. postaje pristav,²⁰ da bi 1877. godine obnašao dužnost inženjera²¹ u istom odjelu. Kao građevinski inženjer, godine 1883. odli-

kovan je ordenom zlatnog križa za zasluge s krunom.²² Godine 1890., nakon što je izradio projekt Lučkog poglavarstva, unaprijeđen je u višeg inženjera,²³ a 1896. dodijeljena mu je titula građevinskog savjetnika.²⁴ Kao ugledna i stručna osoba koja svojim radom može pridonijeti uređenju grada Splita, imenovan je na drugoj sjednici Općinskog vijeća za člana Uresnog povjerenstva. Sjednica Vijeća održana je u razdoblju od 16. do 18. lipnja 1888. godine, a ostali članovi bili su dr. Gajo Bulat, čelnik Narodne stranke i općinski načelnik, don Frane Bulić, arheolog, dr. Emil Vecchiotti i ing. Vorih Matković.²⁵ Prema dosad poznatom arhivskom gradivu, u vremenu od 1874. do 1896. kao tehnički nadzornik nadgledao je radove pri izgradnji i uređenju luka istočnog Jadrana od Šibenika do Kleka, uključujući i luke na Braču, Hvaru i Visu. U Splitu se, uz lučkog poglavara Petra Pavičića, zalagao za izgradnju gata sv. Petra, nadzirao izgradnju kazališta, bio voditelj radova pri izgradnji crkve Gospe od Ančela, izradio je troškovnik proširenja zgrade samostana Gospe od Pojišana te bio predložen od strane Općinskog upraviteljstva za odgovornog upravitelja radova pri izgradnji nove zgrade Svetišta. Ujedno je radio i na uređenju splitskog vodovoda.²⁶ Tijekom posjeta Splitu bečkih arhitekata i inženjera 27. svibnja 1888. među splitskim uglednicima koji su ih dočekali te bili nazočni na svečanosti priređenoj u njihovu čast bio je i dr. Frane Rubčić.²⁷

Umro je u Splitu 20. studenog 1898. od hepatitisa u 57. godini života.²⁸ *I. R. Capitanato di Porto e Sanita' Marittima in Spalato* o smrti dr. Frane Rubčića te danu sahrane obavijestilo je predstavnike C. k. Okružne i Vojne vlasti, Okružnog suda, Carine, Financijske direkcije, Katastarskog ureda, Poštansko-telegrafskog ureda, Školskog savjeta, Trgovačko-obrtničke komore i mnoge druge.²⁹ Pogreb je obavljen 22. studenoga, a pogrebna povorka krenula je u 16 sati iz kuće Giraldi na Dobrome, gdje je stanovao, prema groblju na Sustipanu. I u Opuzenu je održana svečana misa zadušnica, a sadržaj pisma upućenog C. k. Lučkom i zdravstvenom poglavarstvu u Splitu o tom događaju donosimo u cijelosti.³⁰

Br. 121

Župni ured u Opuzenu
Neretva

Dopis

Do časti je pišućem preniet na ugodno znanje Tog Slavnog C. K. Kotarskog Zdravstveno- Lučkog Poglavarstva da danas kano na sedmi spomendan smrti i pokapanja Veleuvaženog građevnog savjetnika C.K. Pomorske Vlade D^{ra}. Franje Rubčića po inicijativi pišućeg te Veleštovanog Nadglednika C.K. Bratije gosp. Franje Stupice i cilog osoblja čuvara bratije i nasipa rike Neretve. U mjesnoj župskoj crkvi u 9 entih p.p. bijahu držane svetčane zadušnice na ispokajanje duše vrllog i nezaboravnog gorispomenutog pokojnika i na neuvehlu uspomenu dobročinstva prenešenih na korist ovog pučanstva i podčinjena mu službenog osoblja.

Osim pomenutog osoblja tužnom obredu prisustvovahu mjesni načelnik Velemožni gosp. Oman, odaslanik C. K . Pomorske Vlasti gosp. Tripalo i njegov zamjenik gosp. Karninčić uz mnogobrojno pučanstvo koje na tužni glas zvona pohrlise u crkvu molitise (moliti se) za ispokojenje duše premilog pokojnika. Slavamu Lip odar na sred crkve urešen svićam, cvićem, viencim i likom pokojnika uveličavahu tužan obred.

Prinašajući na znanje Te Slavne C.K. Starije Vlasti smireno potpisani ovršeni čin pieteta duži se usput i sa svoje strane javno pohvaliti podčinjeno osoblje i Njihovog Nadglednika za prisušenje C.K. Bratija koji su u svakoj pa i u ovoj prigodi pokazali dužnu čast i priznanje svom nezaboravnom starješini.

Od Župskog ureda
Opuzen 28. studenog 1898.
Dⁿⁱ Miho Staničić
Administrator župe

RADOVI NA IZGRADNJI I UREĐENJU DALMATINSKIH LUKA U DRUGOJ POLOVICI XIX. STOLJEĆA

Premda je more za gospodarski razvoj Dalmacije bilo od velike važnosti, izgradnja, obnova i održavanje luka te uređenje plovnih putova započeli su tek u drugoj polovici XIX. stoljeća nakon osnutka Središnje pomorske vlade u Trstu. Kako bi se poboljšali uvjeti u glavnim lukama, u Dalmaciju je u listopadu 1863. godine doputovalo posebno povjerenstvo. Sačinjavali su ga savjetnik sekcije Ministarstva pomorstva Scherer, Vladin tajnik Tomašić i inženjer Emil

Müller.³¹ Na istočnoj strani Jadrana bilo je ukupno 111 luka otvorenih za trgovinu, s tim da ih je na području Dalmacije bilo 68, dok ih je u Istri, uključujući luku Trst, bilo 43. U razdoblju od 1854. do 1881. za potrebe luka Istre i Trsta administracija pomorske vlade utrošila je 22 milijuna, dok je za luke Dalmacije izdvojeno samo 4.776.142 forinti. U proračunu za 1884. godinu za luke Istre i Trsta bili su predviđeni troškovi: za režijske 324.359 forinti, za radove održavanja i obnove 125.110 forinti te za izvanredne troškove 90.000 forinti. Nasuprot tome, za luke Dalmacije bilo je predviđeno za troškove režijske 88.541 forinta, za radove održavanja i obnove 90.300 forinti te za izvanredne troškove 61.000 forinti. Ove usporedbe bile su porazne za cijelu provinciju, tim više što je na primjer godine 1881. promet u lukama Istre i Trsta iznosio 6.229.350 tona, dok je promet u lukama Dalmacije bio veći za 183.653 odnosno iznosio je 6.413.003 tona.³²

U ljeto 1885. godine, novcem odobrenim financijskim zakonom, poduzeti su u Dalmaciji na području pomorske uprave novi radovi i to: oznaka plovne vode u *Privlačkom kanalu snopim kolaca i priveznim stupima*; produženje ozidane obale Franje Josipa s južne strane grad Zadra, gradnja nove ozidane obale u tisanskoj luci na otoku Murteru, produženje *pristanišnog mulja* u šibenskoj luci, u Splitu produženje ozidane obale na *velom mulju*, produženje i učvršćenje na *velom obrambenom i pristanišnom mulju* i gradnja nove ozidane obale pred željezničkom postajom, postavljanje *bove* na novom ušću rijeke Neretve, izgradnja dva gata u luci Gruž, u Cavtatu postavljanje na osami novog *priveznoga stupa od lijevanog željeza*, gradnja ozidane *kulice* u blizini postojećeg *lučnoga svjetnjaka* u Postirama te gradnja novoga *svjetnjaka pomorskoga na školu Planjak* u Korčulanskom kanalu. *Uzdržavne radnje* obuhvaćale su: pregradnju dijela ozidane obale s par priveznih stupova u blizini mandrača u Filip Jakovu, uređenje gata na Čiovu, pregradnju gata i ozidane obale u Milni, pregradnju dijela ozidane obale u Bobovišću i Postirama, pregradnju na mandraču u Prigradici na otoku Korčuli i Pagu, pojačanje vanjske strane kamenog mula Orišća kod Omiša, popločavanje gata u Jelsi i postavljanje priveznog stupa na početku istog, iskanjanje *veloga mandrača* u Splitu te u Meljinama popravke na dijelu zgrade *lazaretta* i iskanjanje *vodnjaka* u njegovoj blizini.³³

U državnom proračunu za Dalmaciju za godinu 1886. Ministarstvo trgovine za lučke radove izdvojilo je ukupno 86.400 forinti, radovi su obuhvaćali: iskanjanja podmorja, održavanje pomorske signalizacije, bova, kolaca, stupova

i obruča, izgradnju gatova, popravljjanje i izgradnju obala, održavanje lučkih kuća i svjetionika, nabavu santorina i drugo.³⁴ Proračun za 1892. predložio je ministar financija A. Steinbach prema kojem je za Dalmaciju predvidio ukupan iznos od 234.300 forinti od kojih je Ministarstvu trgovine za potrebe izgradnje i održavanje luka odobren iznos od 147.720 forinti, odnosno 22.000 forinti više nego za godinu 1891.³⁵

BOBOVIŠĆE NA MORU – OTOK BRAČ 1896.

Za uređenje 39 m južne strane rive u luci održana je 20. veljače 1896. javna licitacija. Početna cijena iznosila je 2.371 forintu. Ponudu je trebalo taksirati sa 50 solda te uložiti na ime jamčevine 120 forinti. Odlučeno je da se izvršenje radova, a po preporuci dr. Rubčića, povjeri poznatom poduzetniku Antonu Matzeniku (*Antonio Matzenik*) iz Splita. U svezi s izborom izvođača, poglavari sela Mate *Matteo* Gligo i Ante *Antonio* Nazor uputili su 24. veljače 1896. dopis Lučko zdravstvenom poglavarstvu u Splitu kojim su detaljno opisali stanje i potrebe u luci, te njihove preporuke za obnovu iste. Smatrali su potrebnim produžiti južnu stranu luke za 10 m, kako bi obje strane bile jednake, te postaviti jednu *colonna* stup za privez.

Dana 27. rujna 1896. u Splitu c. k. građevinski savjetnik Pomorske vlade dr. Rubčić izradio je nacrt iskapanja podmorja u luci Bobovišća na otoku Braču. Prema izračunu, trebalo je iskopati 823.600 m³ materijala odnosno mulja s obzirom na to da je u luci dno uglavnom muljevito. Prema nacrtu, luka je podijeljena na pet dijelova prikazanih kroz pet presjeka s točno naznačenim dimenzijama svakoga u odnosu na uobičajenu razinu mora.³⁶

GRADAC 1882. – 1883.

Godine 1882., dr. Rubčić je kao nadzorni inženjer radova nadgledao postavljanje triju kolona od gize u luci Gradac. Sam projekt odobren je vladinim dekretom od 27. veljače 1881. broj 1525. Ugovor s izvođačem Franom Marijom Bettinijem (*Francesco Maria Bettini*) potpisan je dana 10. srpnja 1882., a prihvaćen je vladinim dekretom od 19. srpnja 1882., broj 6239. Radovi su trebali biti dovršeni u razdoblju od tri mjeseca s tim da je za svaku sedmicu neopravdanoga zakašnjenja bila predviđena kazna od 5 forinti. Predviđena financijska sredstva u iznosu od 426 forinti isplaćivana su kroz tri obroka s tim da je dan predujam u iznosu od 42,69 forinti.³⁷

HVAR 1883.

Na raspisani natječaj za uređenje zgrade Lučkog i zdravstvenog izaslanstva u Hvaru ponude su predali poduzetnici Petar *Pietro* Devecchi i Nikola *Nicolo'* Marchi s tim da je Pomorska vlada odlukom od 18. srpnja 1883. prihvatila ponudu Nikole Marchija. Ugovor *Contratto d' impresa* sklopljen je 8. kolovoza 1883. Vlada ga je odobrila svojim dekretom broj 7496. od 21. kolovoza 1883. Ugovoreni iznos za izvođenje radova bio je 556,74 forinte, ali, zbog dodatnih zahvata, ukupni troškovi uređenja zgrade iznosili su 570,84 forinte. Dr. Frano Rupčić nadgledao je radove te o istima podnio detaljan opis dana 28. listopada 1883.³⁸

KAŠTEL NOVI KOD TROGIRA 1882.

Za poboljšanje uvjeta u luci u Kaštel Novom kod Trogira bilo je potrebno izgraditi dio zida na mulu te ga na početku popločati. Radovi su povjereni poduzetniku Frani Mariji Bettiniju. Vladinim dekretom broj 9724 od 4. studenog 1879. odobren je nacrt izgradnje, a Ugovor datiran 23. svibnja 1881. Vlada je potvrdila dekretom od 6. kolovoza 1881. Radovi su morali biti završeni u roku od tri mjeseca, a za neopravdano zakašnjenje bila je predviđena tjedna kazna u iznosu od 5 forinti. Cijena ugovorenih radova iznosila je 648 forinti, naplativih u tri obroka, s tim da je dan predujam u iznosu od 64,80 forinti. Dr. Frane Rubčić imenovan je nadzornikom radova, te je o njima dao detaljne opise krajem 1881. i početkom 1882. godine.³⁹

KLEK 1882.

Licitacija za izgradnju svjetionika na ulazu u luku Klek na hridi *Montecuccoli*, po projektu potvrđenom dekretom Vlade broj 8153 od 8. listopada 1880., održana je dana 24. lipnja 1882. godine u Lučkom i zdravstvenom poglavarstvu u Splitu. Na natječaj se prijavio samo Jakov *Giacomo* Glavina iz Graca tražeći povećanje od 10 % na predviđeni iznos od 1182,28 fiorina. Pregovori se se vodili i s poduzetnikom Dabrovićem koji je radio na svjetioniku Glavat. Međutim, na licitaciji od 20. kolovoza 1882. izgradnja je povjerena poduzetniku Stjepanu Radeljeviću (*Stefano Radeqliovich*) Ugovorom od 28. kolovoza 1882. za iznos od 1111,34 forinti, plativ kroz četiri jednaka obroka, uz uvjet da izgradnja svjetionika bude dovršena kroz četiri mjeseca. Uz dr. Franu Rubčića kao c. k. rukovodećeg inženjera, radove je nadgledao i *Pietro* Petar *Ortolani maestro stradale*, cestovni vještak iz Slanoga, te mu o njima uputio podrobno izvješće.⁴⁰

KOMIŽA I VIS 1880., 1882. – 1883.

Temeljem izvješća Lučkog i zdravstvenog poglavarstva u Splitu od 6. prosinca 1882. broj 3377. o oštećenju donjeg dijela lukobrana (*dige*) u Komiži, predsjednik Pomorske vlade u Trstu Augusto Alber⁴¹ uputio je dopis 2. siječnja 1883. dr. Frani Rubčiću sa zaduženjem da obavi procjenu oštećenja te izradi troškovnik za sanaciju istoga, s tim da trošak ne smije prijeći iznos od 50 forinti. Budući da je poduzetnik Antonio Topić za provedene radove izdao račun na 85,57 forinti, dr. Rubčić je upozoren da ubuduće mora biti više podložan naredbama.

Prema troškovniku od 4. svibnja 1882. broj 177, za obnovu semaforске stanice Visa bio je predviđen iznos od 288,71 forinti. Radovi su povjereni poduzetniku Antoniju Topiću za iznos od 274,27 forinti, a dr. Rubčić imenovan je voditeljem.

Godine 1882., za potrebe uređenja zgrade lučkog zdravstva Visa, uključujući i postavljanje novih ulaznih vrata, dr. Rubčić izradio je troškovnik u iznosu od 202,32 forinte. Izvođač radova bio je poduzetnik Antonio Topić.

Trošak za obnovu pokrova zgrade svjetionika *Premontore*, smještenog na rtu otoka Visa, 1880. godine iznosio je prema izvješću dr. Rubčića od 2. srpnja 1880. forinti 832,70.

Radovi na uređenju nastavljeni su u 1883. godini. Ugovor s poduzetnikom Antoniom Topićem od 11. veljače 1883. odobren je Vladinim dekretom od 16. ožujka 1883. za iznos od 1729,94 forinte prema troškovniku koji je izradio dr. Rubčić.⁴²

MAKARSKA 1883.

Za obnovu zgrade Lučkog i zdravstvenog izaslanstva u Makarskoj 1883. godine bio je predviđen iznos od fiorina 190,23, međutim, prema konačnom obračunu dr. Rubčića, poduzetniku Vicku Šegviću (*Vicenzo Seguich*) isplaćena je svota od 128,52 forinte.⁴³

MASLINICA – OTOK ŠOLTA 1882.

Za potrebe izgradnje *torrette*, malog tornja za svjetionik na rtu Sv. Nikola na ulazu u luku Maslinica, Vlada je dana 26. svibnja 1882., pod brojem 4654, dr. Rubčiću uputila dekret kojim je zatraženo da od vlasnika terena Petra pl. degli Albertija dobije dozvolu za postavljanje svjetionika te osigura do njega

prilaz. Predviđeni iznos za izgradnju iznosio je 409,86 forinti. Radovi su povjereni poduzetniku Ivanu Giovanniju Orlandiniju iz Pučišća s kojim je potpisan Ugovor dana 23. lipnja 1882. Radove na izgradnji nadzirao je Valentino Chitter, građevinski nadzornik iz Maslinice te o njima redovito slao izvješća dr. Rubčiću.⁴⁴

METKOVIĆ 1880. – 1881.

Projekt izgradnje drvenog mosta na lijevoj strani rijeke Neretve u Metkoviću odobren je dekretom Pomorske vlade od 9. lipnja 1880. broj 988. Iznos od 7784,76 forinti umanjen je za poresku olakšicu od 1928 forinti. Tako je zaključna cijena radova iznosila 5856 forinti, naplativih kroz osam obroka. Ugovor potpisan s poduzetnikom iz Pirana Petrom Petronijem (*Pietro Petronio*) sklopljen je 31. kolovoza 1880. i potvrđen Vladinim dekretom 4. rujna 1880. broj 6522. Uz drveni most, izgrađen je i dio obale uz rijeku Neretvu u Metkoviću. Izvođenje radova nadgledao je građevinski nadzornik Valentino Chitter, a svoja izvješća dostavljao je dr. Rubčiću.⁴⁵

MILNA – OTOK BRAČ 1882. – 1883.

Za uređenje dijela rive i učvršćivanje obližnjih *kolona*, stupova za privez u luci Milna na otoku Braču, prema izrađenom troškovniku odobren je iznos od 114,01 forinti. Ugovorom od 3. srpnja 1882. broj 5668, radovi su povjereni poduzetniku Ivanu Cvitkoviću (*Giovanni Zvitković*) iz Sutivana za iznos od 104 forinte. Dr. Frane Rubčić nadgledao je radove te potpisao odobrenje isplate ugovorenog iznosa za izvršene radove Ivanu Cvitkoviću.⁴⁶

OPUZEN, VIŠNJICA – rt Bat na ušću Neretve 1880./1882.

Procjenu izmjere i troškovnik za izgradnju *torrette*, malog tornja za smještaj lučkog svjetionika na rtu Bat na ušću rijeke Neretve izradio je dr. Rubčić 1880. godine. Za potrebe postavljanja svjetionika iznajmljene su lađe poduzetnika Petra Andriasevića (*Pietro Andriasević*). Sami radovi izgradnje završeni su 1882. godine.⁴⁷

POVLJA – OTOK BRAČ 1882.

Za izgradnju malog četvrtastog tornja od bijelog kamena za lučki svjetionik na rtu Sv. Ante na ulazu u luku Povelja, bilo je potrebno ishoditi dogovor

o ustupanju zemljišta jer je ono bilo u vlasništvu mjesta Povlja, *frazione comunale di Povlja*. Odobrenje je trebala dati Općina Pučišća. Dana 21. lipnja 1882. sastali su se u Poveljima dr. Frane Rubčić u ime Pomorske vlade u Trstu te predstavnici Povelja Mate Ostojić, poglavar sela, Petar Ostojić, Ante Zlatar i Petar Litović kako bi dogovorili uvjete ustupanja zemljišta i prilaznog puta. Zapisnik sa sastanka predan je na uvid i odobrenje istog dana predsjedniku Mladineu i zamjeniku dr. Tomiću općine Pučišća. Radovi su povjereni poduzetniku Ivanu Cvitkoviću, predviđeni trošak izgradnje iznosio je 542,23 forinte, a same radove nadgledao je otpravnik pomorskog zdravstva Pavle *Paolo* Dević.⁴⁸

PUČIŠĆA – OTOK BRAČ 1881. – 1884.

U dopisu Pomorske vlade u Trstu od 27. svibnja 1882. broj 4690, koji potpisuje predsjednik Augusto Alber, dostavljen je dr. Rubčiću plan postavljanja lučkog svjetionika na ulazu u luku Pučišća pored zvonika crkvice sv. Nikole.⁴⁹ Za izvođenje radova predviđena su novčana sredstva u iznosu od 160,68 forinti. Međutim, prije početka radova trebalo je od vlasnika crkvinarstva Sv. Nikole, *fabbricceria della chiesetta di S. Nicolo'*, otkupiti istu za iznos od 200 forinti. Izvođač radova bio je poduzetnik Petar Kovačić (*Pietro Kovacich*).

U razdoblju od 1881. do 1883. provodili su se radovi na izgradnji zidane obale (*sponda murata*). Tako je dr. Rubčić izradio nacrt i troškovnik, datiran 20. rujna 1881., broj 7906, za podizanje dijela rive koja bi se nastavljala na već postojeću. Temeljem Ugovora od 28. ožujka 1882., poduzetnik Petar Kovačić izvršio je obnovu za iznos od 1242,20 forinti. Voditelj radova bio je dr. Rubčić, a nadzor nad njima provodio je Pavle Dević. Radovi su obavljani u roku od pet mjeseci, odnosno od 12. lipnja do 14. listopada 1882.

Vladinim dekretom od 9. siječnja 1883., broj 10631, odobren je plan izgradnje dijela rive nasuprot malog mula Lukšić u dužini od 66 m i 20 cm. Dana 16. lipnja 1883., Općinska uprava Pučišća potpisala je ugovor o izvođenju radova, a odobrila ga je Vlada svojim dekretom od 9. srpnja 1883., broj 5599. Dovođenje radova predviđeno je u roku od šest mjeseci, a kazna za neopravdano zakašnjenje određena je u iznosu od 10 forinti sedmično. Dogovoreni iznos od 1675,95 forinte isplaćen je u tri jednaka obroka od 558,65 forinti. Dr. Rubčić, kao voditelj radova, redovito je o njima u razdoblju od 1883. do 1884. podnosio izvješća Pomorskoj vladi u Trstu.

Posao ugradnje dviju kolona na vanjskoj strani luke u Pučišćima povjeren je Ivanu Orlandiniju ugovorom od 16. lipnja 1883., a odobren dekretom Vlade 19. srpnja 1883. broj 6110. Posao postavljanja kolona od gize, nabavljenih u Trstu, dovršio je Mihovil *Michele*, sin Ivana Orlandinija, a nadzornik radova bio je Pavle Dević. Zapisnik provjere o dogovorenim i izvršenim radovima napisao je dr. Rubčić 12. listopada 1883.⁵⁰

SPLIT 1882.

Izgradnja pet pristaništa na istočnoj ili novoj obali u Splitu nasuprot željezničke stanice povjerena je poduzetniku Bartolu Ganzi ugovorom od 25. ožujka 1882., a odobrena dekretom Vlade od 3. travnja 1882. broj 2944. Ukupan trošak izgradnje iznosio je 1088,12 forinti. Dana 16. kolovoza 1882., dr. Rubčić napisao je Zapisnik provjere, *Protocollo di riscontro*, gdje je opisao predviđene i izvršene radove.⁵¹

STARI GRAD – OTOK HVAR 1874. – 1875. / 1881. – 1882.

U noći 31. listopada 1873. godine, zbog loših temelja došlo je do urušavanja zapadne strane mostića koji je spajao dvije rive u starogradskoj luci. Troškovnik i nacrt potreban za radove na obnovi mostića izradili su dana 9. srpnja 1874. inženjeri c. k. Pomorske vlade Vicko *Vicenzo* Polli i Frane Rubčić. Budući da je iznos od 1255,31 bio previsok, Vlada je odbila obnovu i predložila da se podigne zid, s otvorima za izlivanje vode potoka, prekrivenim pješčakom stazom ne širom od 6 stopa i da se izgradnjom odvodnog kanala sanira močvarno područje koje se nalazilo uz potok. Radi putovanja cara Franje Josipa I. po Dalmaciji i njegova dolaska u Stari Grad, 1875. godine radilo se na uređenju luke. Na mjestu nekadašnjeg kamenog, podignut je privremeno novi drveni mostić koji je izradio poduzetnik Frane Godaj (*Francesco Godai*) za iznos od 178,79 forinti.

U razdoblju od 1881. do 1882. godine gradio se dio rive u starogradskoj luci. Izvođač radova bio je poduzetnik Josip *Giuseppe* Laura, temeljem ugovora od 1. rujna 1881., odobrenog dekretom Vlade od 13. rujna 1881. broj 2885. Radovi su trebali biti dovršeni koncem veljače 1882., a u slučaju neopravdanog kašnjenja predviđena sedmična kazna iznosila je 20 forinti. Ugovorena cijena od 2730 forinti mogla je biti isplaćena kroz pet jednakih obroka od 547 forinti. Upravitelj radova bio je dr. Rubčić, dok je izvršenje nadgledao nadzornik Winkler.⁵²

SUPETAR – OTOK BRAČ 1885.

Dekretom Vlade od 6. lipnja 1885. broj 5061 sastavljen je nacrt cjelovitog uređenja rustikalnog mulića, *moletto rustico*, te izgradnje dijela rive na istočnoj strani supetarske luke na otoku Braču. Predviđena cijena od 6292,61 forinte umanjena je za iznos od 925,30 forinti, pa je ukupan trošak iznosio 5367,31 forintu. Izvođač radova uređenja i izgradnje rive bio je poduzetnik Juraj *Giorgio* Goić iz Supetra, a upravitelj istih dr. Rubčić.⁵³

ŠIBENIK 1894.

Dopisom od 8. veljače 1895. broj 637 Pomorska vlada iz Trsta zatražila je da dr. Rubčić podnese izvješće o izvršenim lučkim radovima tijekom 1894. godine na račun pomorske uprave, za područje Okružnog poglavarstva u Šibeniku.

- Prema izvješću dr. Rubčića od 28. veljače 1895. provedeni su sljedeći radovi:
1. Općinska uprava u Šibeniku odnosno njezin zakoniti zastupnik inženjer Vjekoslav *Luigi de Maichsner* (?) iz Šibenika radio je kao poduzetnik na proširenju rive nasuprot kuća Galvani i Fosco u Šibeniku. Radovi su trajali od 11. prosinca 1891. do 25. kolovoza 1894., a ugovorena cijena iznosila je 18.352,96 forinti.
  2. Poduzetnik Dominik *Domenico* Sponza iz Šibenika izgradio je garofalin prezu, *garofolino-presa*, pored željeznice u Šibeniku. Radovi su trajali od 25. prosinca 1893. do 2. ožujka 1894., a ugovorena cijena iznosila je 190 forinti.
  3. Poduzetnik Dominik Sponza iz Šibenika postavio je tri kolone, *colonne da presa*, u Zlarinu od 25. prosinca 1893. do 3. ožujka 1894. po ugovorenoj cijeni od 340 forinti.
  4. Poduzetnik Roko *Rocco* Orada iz Tisnoga izgradio je novo pristanište u Tisnom od 10. ožujka do 26. lipnja 1894. po ugovorenoj cijeni od 631,32 forinte.
  5. Poduzetnik Roko Orada ugradio je grafolin prezu u Tisnome od 20. rujna do 18. studenog 1894. po ugovorenoj cijeni od 116,97 forinti.
  6. Poduzetnik Dominik Sponza u Betini izgradio je pristanište od 26. srpnja do 16. prosinca 1894. po ugovorenoj cijeni od 855,18 forinti.
  7. Dominik Sponza u Hramini izgradio je pristanište od 27. srpnja 1894. do ožujka 1895. po ugovorenoj cijeni od 2530,93 forinte.
  8. Poduzetnik Roko Orada postavio je nove svjetionike Duika, Kuljari i Tavčica od 3. svibnja do studenog 1894. po ugovorenoj cijeni od 5229,72 forinte.

9. Poduzetnik Mihovil Šegvić (*Michele Segvich*) iz Splita u Rogoznici je obnovio kolone od 18. listopada do 1. studenoga 1894. po ugovorenoj cijeni od 300 forinti.⁵⁴

TISNO 1892.

Projekt gradnje mula u luci Tisno na otoku Murteru odobren je dekretom Vlade od 10. travnja 1883. broj 3314. Ugovor s poduzetnikom Rokom *Rocco* Oradom potpisan je 20. siječnja 1892., a odobren dekretom Vlade 4. veljače 1892. broj 962. Ugovorena cijena iznosila je 7000 forinti. Uz dr. Rubčića kao voditelja radova, izvođenje je nadgledao i nadzornik za *curaporti* glibodere Petar *Pietro Catto*.⁵⁵

TROGIR

Predsjednik C. k. Pomorske vlade Ernesto Becker⁵⁶ uputio je dana 12. linja 1896. godine pod brojem 6066 dopis Lučko-zdravstvenom poglavarstvu i dr. Rubčiću u svezi s radovima u Trogiru. Naime, prema izrađenom projektu uređenja rive, s istočne strane mosta na strani kopna trebalo je izvršiti iskapanja u jarku (*fossa*), a za uređenje rive u gradu iskapanja su se trebala izvesti prema otoku Čiovu. Međutim, zbog žurnih poslova u Austrijsko-ilirskom primorju, jaružilo je trebalo vratiti u Trst, tako da su obavljene poslovi samo prema Čiovu, dok su iskapanja u jarku odgođena za sljedeću godinu.⁵⁷

ZAKLJUČAK

Istražujući arhivsko gradivo vezano uz rad dr. Frane Rubčića kao inženjera odjela C. k. Pomorske vlade u Trstu, pronađena je bogata riznica podataka o izgradnji, uređenju, obnovi luka, zgrada lučkog i zdravstvenog izaslanstva, o postavljanju svjetionika te o nadzornicima i izvođačima radova na dalmatinskoj obali u drugoj polovici XIX. stoljeća koji svakako mogu biti dobra podloga za daljnji znanstveni i stručni rad.

RJEČNIK

bova = plutača na koju se vezuju brodovi

diga = điga = lukobran

colonna = kolona = koluna = stup za privez = preza

curaporto = jaružilo = gliboder = bager

mandracio = mandeaccio = mandrač = mandrač = zaštićena lučica
molo = mul = mulj = gat = pristan

KRATICE

AM	Annuario marittimo
C. K.	Cesarsko kraljevska
DAST	Državni arhiv u Splitu
DAZD	Državni arhiv u Zadru
HR	Hrvatska Republika
IT-ASTS	Italia Archivio di stato di Trieste

ARHIVSKI IZVORI

HR DAST – 11 Lučka Kapetanija I. reda u Splitu
HR DAST – 179 Zbirka matičnih knjiga
HR DAZD – 378 Zbirka matičnih knjiga
HRDAZD – 34 Dvorski komesar Goëss
IT-ASTS-F – 900640036 Governo centrale marittimo in Trieste

Autorizacija za reprodukciju slike: Piano coll'indicazione dello scavo generale da praticarsi nel porto di Bobovischie. Busta 636/62
MIBACT-AS-TS RESP_PROT 0004496 30/12/2016. CI. 28.28.00/1.11

LITERATURA

Annuario marittimo, I. R. Governo marittimo – Sezione Tecnica, Trst 1872.
Sándor Bósze: *Analitički inventar Pomorska oblast za Ugarsko-hrvatsko primorje u Rijeci 1870.-1918.*, Rijeka-Kaposvár 2011., <http://.arhiv.hr>
Stjepan Čosić: *Ideologija i rodoslovlje Korjenić Neorićev grbovnik iz 1595.* Zagreb-Dubrovnik 2015.
Državni proračun za Dalmaciju. Narod br. 84. od 4. studenog 1885.
Tulio Erber: *Poljička knežija*, Priko 2010.
Guida generale degli Archivi di Stato, *Governo centrale marittimo in Trieste poi Governo marittimo in Trieste*, Roma 1981.
Hrvatski bibliografski leksikon: sv. 1, Zagreb 1983., 401-402.
Il porto di Spalato. Narod, Split, br. 11, 13. veljače 1884.
Patrizia Licini: *Lorenzo Licini (1725.-1802.) Surveyor of Dalmatia and count of*

- Poljica as Rubcich*. Geoadria vol. 15, No. 2., Zadar 2010., 343-382.
- Lučke radnje*. Narod, Split, br. 37, 13. svibnja 1885.
- Enver Ljubović: *Senjska obitelj Rubčić-Rupčić*. Senjski zbornik 32, Senj 2005., 65-76.
- Hania Mladineo Mika: *Prošlost naselja Bobovišća, Ložišća i Bobovišća na moru otoka Brača temeljena na povijesnim izvorima obitelji Gligo i Nazor*. Glasnik Hrvatskog plemićkog zbora br. 10, Zagreb 2013., 31-49.
- Hania Mladineo Mika: *Radovi na uređenju Splitske rive u II. polovici 19. stoljeća*. Pomorski Split do početka XX stoljeća. Znanstveni skup u Splitu od 26. do 27. rujna 2016. U tisku.
- Miroslav Montani: *Uz kamene spomenike na otoku sv. Đorđa kod Perasta*. Zbornik Historijskog instituta JAZU vol. 5, Zagreb 1963., 347-369.
- Stanko Piplović: *Uresno povjerenstvo splitske općine*. Kulturna baština, Split, 16/1991., br. 21, 151-166.
- Stanko Piplović: *Izgradnja Splita u XIX. stoljeću*. Split 2015.
- Stanko Piplović: *Izgradnja dalmatinskih luka u 19. stoljeću*. Luke istočnog Jadrana, Zbornik Pomorskog muzeja u Orebiću, Orebić 2006., 371-417.
- Stanko Piplović: *Izgradnja luka na otoku Braču*. Brački zbornik 19, Supetar 1997., 119-150.
- Stanko Piplović: *Pomorska vlada u Trstu*. Godišnjak njemačke zajednice DG Jahrbuch 20, Osijek 2013, 319-346.
- Boris Prister: *Odlikovanja*. Katalog muzejskih zbirki XXI, Zagreb 1984.
- Ante Ujević: *Imotska krajina*. Imotski 1991.
- Radovan Vidović: *Pomorski rječnik*. Split 1984.
- fra. Vjeko Vrčić: *Plemena imotske krajine*. Imotski 2015.
- Dasen Vrsalović: *Povijest otoka Brača*. Brački zbornik br. 6, Supetar 1968.

BILJEŠKE

- ¹ Hania Mladineo Mika: *Prošlost naselja Bobovišća, Ložišća i Bobovišća na moru otoka Brača temeljena na povijesnim izvorima obitelji Gligo i Nazor*. Glasnik Hrvatskog plemićkog zbora, Zagreb 2013., br. 10, 44.
- ² Hania Mladineo Mika: *Radovi na uređenju Splitske rive u II. polovici 19. stoljeća*. Pomorski Split do početka XX stoljeća. Znanstveni skup u Splitu od 26. do 27. rujna 2016. U tisku.
- ³ Ante Ujević: *Imotska krajina*, Imotski 1991., 96.
- ⁴ Andrija Balović, hrvatski povjesničar i pisac (Perast, 18. svibnja 1721. – Perast, 28. srpnja 1784.) izvorni naslov djela je *Historia della valorosa Nobile Nazione Pirustina, del Seno Rezzonico e della Dalmazia Superiore, ošia Croatia rubea*: Rukopis je pohranjen u Muzeju grada Perasta. *Hrvatski bibliografski leksikon*, Zagreb 1983., sv. 1, 401–402.
- ⁵ Miroslav Montani: *Uz kamene spomenike na otoku sv. Đorđa kod Perasta*. Zbornik Historijskog instituta JAZU, Zagreb 1963., vol. 5, 347.
- ⁶ Isto, 369.
- ⁷ HR DAZD-34, Dvorski komesar za Dalmaciju Goëss. Tulio Erber, *Poljička knežija*, Priko, 2010., 83, 239.
- ⁸ *Obitelj Licini porijeklom iz bergamskog kraja Mletačke Republike, posebno se istaknula djelovanjem, vezama, značenjem i podrškama u tadašnjem Velikom poljičkom knežtvu, naročito u odnosima mletačkih i otomanskih vlasti koji su se ticali Poljica, a posebice i zbog zasluga u obrani Kliške tvrđave. Nazvali su ih Rubčići po tamošnjem naselju. Lovre Licini Rubčić primljen je u zadarsko plemstvo 1781. godine te upisan u „Libro Aureo“*. Patrizia Licini: *Lorenzo Licini (1725. – 1802.) Surveyor of Dalmatia and count of Poljica as Rubcich*. Geoadria, Zadar 2010., vol. 15, br. 2., 343.
- ⁹ Enver Ljubović: *Senjska obitelj Rubčić-Rupčić*. Senjski zbornik, Senj 2005., 32, 66.
- ¹⁰ Župa Lovreć dijeli se po zaseocima i naseljenim plemenima među kojima se nalaze i Rupčići. Obitelj Rupčić staro je imotsko pleme, a u Lovreć se doselila iz Dobrog Sela u Britnju. Fra. Vjeko Vrčić: *Plemena imotske krajine*. Imotski 2015., 156, 169.
- ¹¹ o. c. (ad 9) 69.
- ¹² HR DAST-179, Zbirka matičnih knjiga MKR Sig. 179/523 str. 91: *11. Giug^o 1692. Antonio Pietro fig^o di Nicolò Rucich, a di Sua Consorte Andriana, fu battezzato da me Martino Dragolio Car^o. Archid^o. Compari furono l' Illm^o. Sig. Marcheze Cesare Agliodi Sar^o. Mag^o. Della Battaglia, e la Sig^{ra}. Chiara Consorte dell' Illm^o. Sig^o. K^r Agostino Tartaglia, con assistenza del Sig^o Cap. Zuane Dimaz. Martino Dragolio Spalatino (27. X. 1655. – studeni 1708.) Ninski biskup 1703. – 1708. *Shematismo della arcidiocesi metropolitana di Zara*, Serie dei vescovi della Catedrale di Nona: Zara, 1843., 3.*
- ¹³ Isto. MKU Sig. 179/556 str. 129 v. *Adi 16 Dicembre 1721. Nicolo Rubcich passo' alla miglior vita d' anni 68 in circa, munito di Sⁱ Sacramenti dal R^o D. Pietro Boxich Parocho del Bogo Lucaz, et fu sepolto a' S. Filippo Neri*. Za pretpostaviti je da se radi o istoj osobi Nikoli Rupčiću pri upisu krštenja sina Ante 1692. i upisu smrti 1721.
- ¹⁴ Stjepan Čosić: *Ideologija i rodoslovlje Korjenić Neoričev grbovnik iz 1595*. Zagreb-Dubrovnik 2015., 255.

- ¹⁵ Mjesto i godinu rođenja Frane Rupčića nismo uspjeli pronaći. Prema upisu u MKU Splita Sv. Križa Sig. 660, str. 30, upis 187 mjernik i c. k. građevinski savjetnik Frane Rubčić rođen je u Zadru, a umro 20. XI. 1898. u 57. godini života. Međutim, u MKR Zadar nije pronađen upis njegova rođenja. Za pretpostaviti je da se rodio u Obrovcu oko 1841., ali, na žalost, MKR katoličke crkve u Obrovcu za to razdoblje nisu sačuvane. Naime, prema pronađenim podacima, otac mu Frane 1836. godine radio je u Obrovcu kao pokrajinski nadzorni pomoćni inženjer na državnoj cesti od Zadra prema Hrvatskoj. *Almanacco della Dalmazia*, Zara, 1836., 84. C. k. inženjer Frane Rubčić sin Domenika (1805. – 1872.) i Teresa Celotta iz Skradina (1811. – 1892.) vjenčali su se 18. rujna 1837. u Obrovcu gdje im se rodila i kći Egesippa (1841. – 1880.). U Zadru su rođeni sinovi Josip (1847. – 1888.) i Cesare (1849. –) te kći Antonia (1855. – 1872.). HRDAZD – 378 Zbirka matičnih knjiga. Toplo zahvaljujem gospođi Mirisi Katić, voditeljici knjižnice Držanog arhiva u Zadru, i gospodinu Ivanu Grubišiću za pomoć pri istraživanju podataka o članovima obitelji Rubčić upisanih u MK Zadra.
- ¹⁶ Isto (ad 12) U MKR Sv. Križa u Splitu Sig. 624, str. 60, upis 185., 18. XI. 1873. upisano je rođenje Francesca di Asisija Pietra Romana, sina c. k. inženjera Pomorske vlade u Trstu Francesca dr. Rubčića pok. Franceca iz Zadra i Giovanne Valeri iz Kersa u Istri.
- ¹⁷ Isto. MKR Sv. Križ Sig. 179/624, str. 60., upis 185. *Francesco di Asisi* 18. XI. 1873.; str. 97., upis 24. *Luigi Nicolo Vincenzo* 25. XII. 1874.; Sig. 179/625, str. 51, upis 137. *Teresa Carmela Lugia* 16. IX. 1876.; Sig. 179/ 626, str. 10, upis 55. *Antonio Rocco Michele* 12. IV. 1878.; str. 114. upis 87. *Amalia Rita Edviga* 14. IV. 1881.; str. 171. upis 7. *Lino Antonio* 13. IX. 1882.; Sig. 627 str. 191. upis 105. *Pietro Girolamo Marco* 5. VIII. 1888. *Kumovi na krštenju bili su Pietro Pavičić i supruga*; Sig. 179/630 str. 62 upis 99. *Kata Mihovila Ivanica* 10. XI. 1892.; str. 62. upis 98. *Mihovil* 23. IV. 1895.
- ¹⁸ *Annuario marittimo, I.R. Governo Marittimo – Sezione Tecnica, Trieste 1872., 33.*
- ¹⁹ Isto. 1873., 39. *praticante edile.*
- ²⁰ Isto. 1875., 40. *aggiunto edile.*
- ²¹ Isto. 1878., 41. *Ingegnere.*
- ²² Isto. 1884., 58. *fregiato della corona d'oro del merito colla corona.* Križ za zasluge utemeljio je car Franjo Josip I. 2. prosinca 1849. povodom godišnjice svoje vladavine, a dodjeljivao se od 16. veljače 1850., kao priznanje za marljivu i odanu službu caru i domovini, za dugogodišnje opće poznato zalaganje u javnoj službi ili drugdje, za sveopće dobro stečene zasluge. Orden se sastojao od četiri skupine: Zlatni križ za zasluge s krunom, Zlatni križ za zasluge, Srebrni križ za zasluge s krunom i Srebrni križ za zasluge. Ukazom Franje Josipa I. od 1. travnja 1916. uvedeni su novi stupnjevi i to Željezni križ za zasluge s krunom i Željezni križ za zasluge. Boris Prister: *Odlikovanja*. Katalog muzejskih zbirki XXI, Zagreb 1984., 28-29.
- ²³ Isto. 1891., 73. *ingegnere superiore.*
- ²⁴ Isto. 1897., 80. *fregato della corona d'oro del merito colla corona, ingegnere superiore col titolo e carattere di consigliere edile, esposto a Splato.*
- ²⁵ Dekretom dalmatinskog Namjesništva od 21. lipnja 1854. osnovano je u Splitu Uresno povjerenstvo kao stalna općinska komisija koja se bavila problemima prostornog uređenja grada. Na čelu Ureskog povjerenstva bio je okružni kapetan. Deset godina kasnije na

- temelju Zakona o općinama od 30. srpnja 1864. pitanja uređenja grada prelaze u nadležnost općine. Stanko Piplović: *Uresno povjerenstvo splitske općine*. Kulturna baština, Split 16/1991., br. 21, 151-152.
- ²⁶ Stanko Piplović: *Izgradnja Splita u XIX. stoljeću*. Split 2015. 101, 136, 203, 215, 217, 347.
- ²⁷ *Il sig.r capitano distrettuale cons. Truxa ed i sig.ri ingegneri de Begna e Nazor furono loro incontro. Si recarono a incontrarli pure, essendo assente il podestà, i sig.ri assessor Katalinić e Morpurgo, assieme al segretario comunale sig.r Mihaljević, al tecnico comunale sig.r Bezić ed al medico comunale Dr. Eisenstädter. Il prof. Rubčić addetto al nostro museo, il capitano di porto, sig.r Pavičić e l'ingegnere dr. Rubčić si recarono pure incontro ai tourists. Le presentazioni furono le più cordiali e gentili.* Split – *Touristes*. Narod, Split, br. 39, 29. svibnja 1888. 2-3.
- ²⁸ Isto (ad.12) MKU 179/ 660 str. 30, upis 187.
- ²⁹ HR DAST – 11 Lučka kapetanija I. reda u Splitu, kutija 19/ 4231 od 21. XI. 1898.
- ³⁰ Isto, 4334 od 30. XI. 1898.
- ³¹ Stanko Piplović: *Izgradnja dalmatinskih luka u 19. stoljeću*. Luke istočnog Jadrana, Orebić 2006., 372.
- ³² *Il porto di Spalato*. Narod, Split, br. 11, 13. veljače 1884., 2.
- ³³ *Lučke radnje*. Narod, Split, br. 37, 13. svibnja 1885., 4.
- ³⁴ *Državni proračun za Dalmaciju*. Narod, Split, br. 84, 4. studenog 1885., 1.
- ³⁵ Proračun za godinu 1892. – Dalmacija u državnom proračunu za god. 1892., Narod, br 83. od 16. listopada 1891.,1.
- ³⁶ Isto, ad 29 kutija 11; IT-ASTS- F 900640036 Governo centrale marittimo in Trieste busta 636/62.
- ³⁷ Isto, ad 29 kut. 170. Predmetni spisi 2.2. Gradac.
- ³⁸ Isto, Hvar.
- ³⁹ Isto, kut. 171 Trogir- Kaštel Novi.
- ⁴⁰ Isto, ad 37 Klek.
- ⁴¹ *Augusto Alber, cav. Di Glanstätten, Dr. In legge e filosofia, cav.dell'ordine imp. Austriaco di Leopoldo e della corona ferrea di III classe, fregiato della medaglia dell' Impero.* A.M. 1882. 48.
- ⁴² Isto, ad 37 Komiza. Uz Komizu i Vis nalaze se i spisi o izgradnji svjetionika na južnom rtu Sumartina na Braču, u Starom Gradu, Milni, Pokonjdolu.
- ⁴³ Isto, Makarska.
- ⁴⁴ Isto Maslinica.
- ⁴⁵ Isto, Metković.
- ⁴⁶ Isto, Milna.
- ⁴⁷ Isto (ad 29) kut. 171 Opuzen.
- ⁴⁸ Isto, Povlja.
- ⁴⁹ Crkvice sv. Nikole smještena je na zapadnoj strani ulaza u luku. Svjetlo, stalno crvene boje, dometa tri milje, nalazilo se na zvoniku crkvice, udaljeno od obale 42 metra. Lučko svjetlo obnovljeno je 1883., a 1910. sagrađena je u tu svrhu četvrtasta kamena kula i uz nju kuća za čuvara. Boja svjetla promijenjena je u bijelu, a domet povećan na sedam milja. Stanko Piplović: *Izgradnja luka na otoku Braču*. Brački zbornik, Supetar 1997., br. 19, 136.

⁵⁰ Isto, Pučišća.

⁵¹ Isto, Split.

⁵² Isto, Stari Grad.

⁵³ Isto, Supetar.

⁵⁴ Isto, Šibenik.

⁵⁵ Isto, Tisno.

⁵⁶ Ernest Becker, *commendatore dell'ordine di Francesci Giuseppe, cav. dell'ordine della corona ferrea di III classe*. AM 1897., 80.

⁵⁷ Isti (ad 29), kutija 11.

CONSTRUCTION CONSULTANT DR FRANE RUBČIĆ (FRANCESCO RUBCIC)

Summary

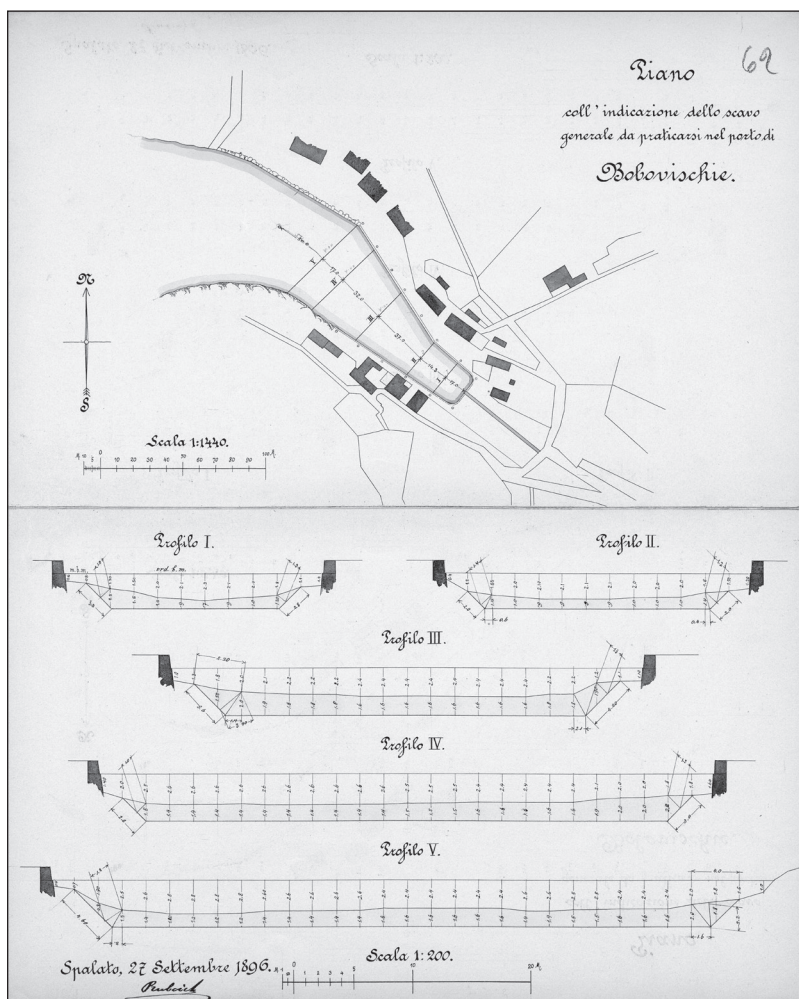
The Rubčić (Rupčić) family was one of the oldest Croatian noble families with its origin in Herzegovina, in the town of Hum. The family Rubčić coat of arms can be found on the page LXII of the Korjenić-Neorić Armorial. The family name itself, Rupčić, was first found in Split, in the register of births and baptisms from 1692: Nikola Rupčić had the baptism of his son Ante registered. However, in its other form, the surname Rubčić was found in the register of deaths from 1721, when the death of Nikola Rubčić was recorded.

Dr Frane Rubčić, a son of Frane and Teresa Celotta, was born around 1841. He married Ivana Valeri in Budva, in 1872, and they produced nine children.

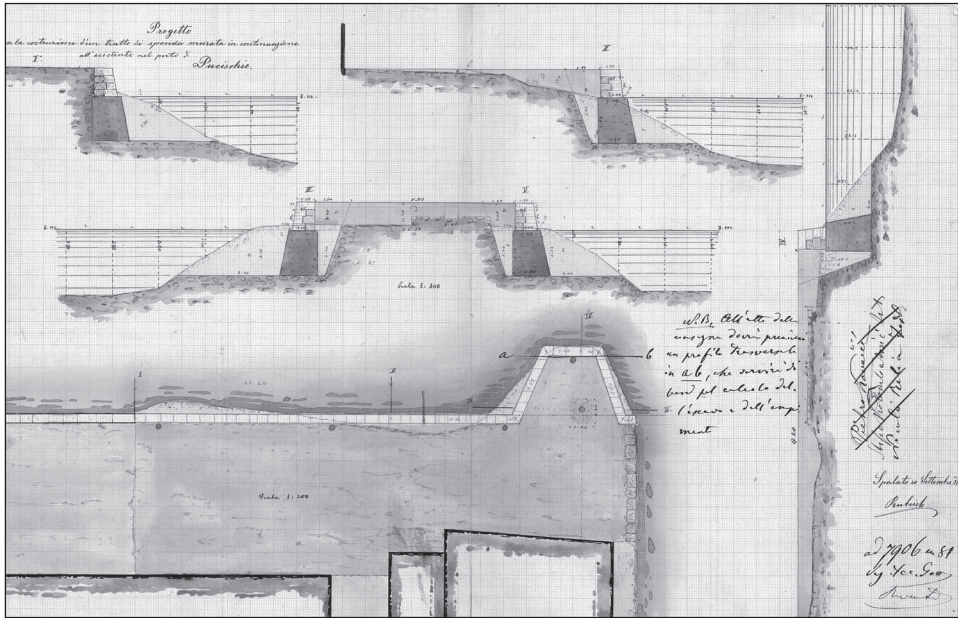
In 1871, he started his career as a construction apprentice in Trieste, in the so-called technical division of the Trieste Maritime Authority, and in 1883, he was promoted to Second Class Civil Engineer. He received the Gold Cross of Merit in 1883. After he designed the Port Authority building in 1890, he was promoted to senior engineer. He was also appointed construction consultant in the same year. As a member of the so-called Uresno povjerenstvo (decoration committee), he supervised the constructions of the theatre building and the church of Our Lady of Mercy. He participated in the creation of the plan for the water supply system, advocated the construction of St. Peter's Pier and prepared the cost statement for the extension of Our Lady of Pojišan monastery building. In the period 1874 – 1896, as a project engineer and technical supervisor, Frane Rubčić worked on a number of projects along the Dalmatian coast. The localities included Bobovišće, Milna, Povelja, Pučišća and Supetar on the island of Brač; Gradac, Hvar, and Stari Grad on the island of Hvar; Kaštel Novi near Trogir; Klek, Komiza and Vis on the island of Vis; Makarska; Maslinica on the island of Šolta; Metković, Opuzen – Višnjica, Split, Šibenik and Tisno.

Dr Frane Rubčić was a renowned expert who contributed significantly to the development of both the city of Split and the Dalmatian ports in the second half of the 19th century.

Slika 1. Dopisna karta naslovljena na dr. Franu Rubčića

Slika 2. Plan produbljenja luke Bobovića na moru na otoku Braču iz 1896. godine

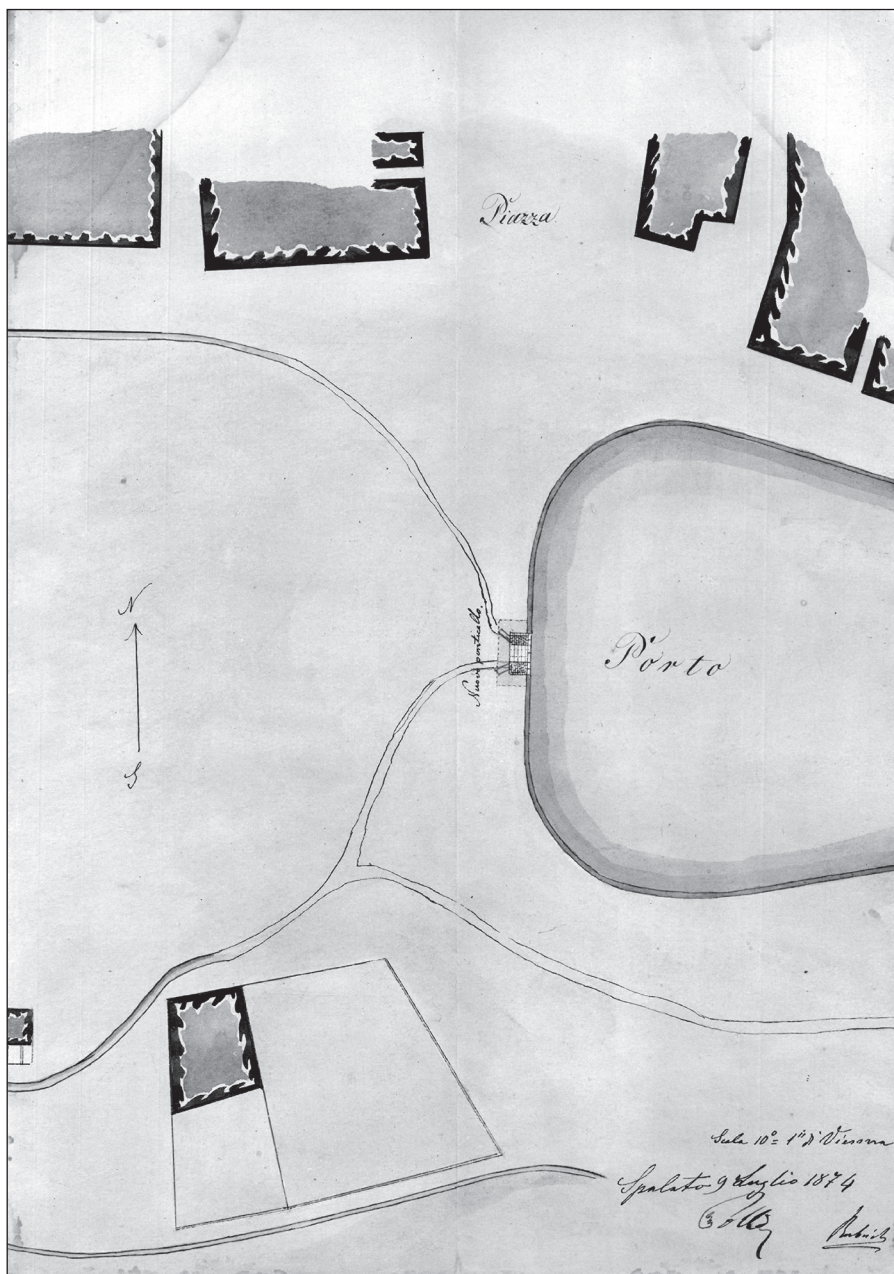
Slika 3. Projekt izgradnje dijela rive u luci Pučišća na otoku Braču iz 1881. godine

Tabella

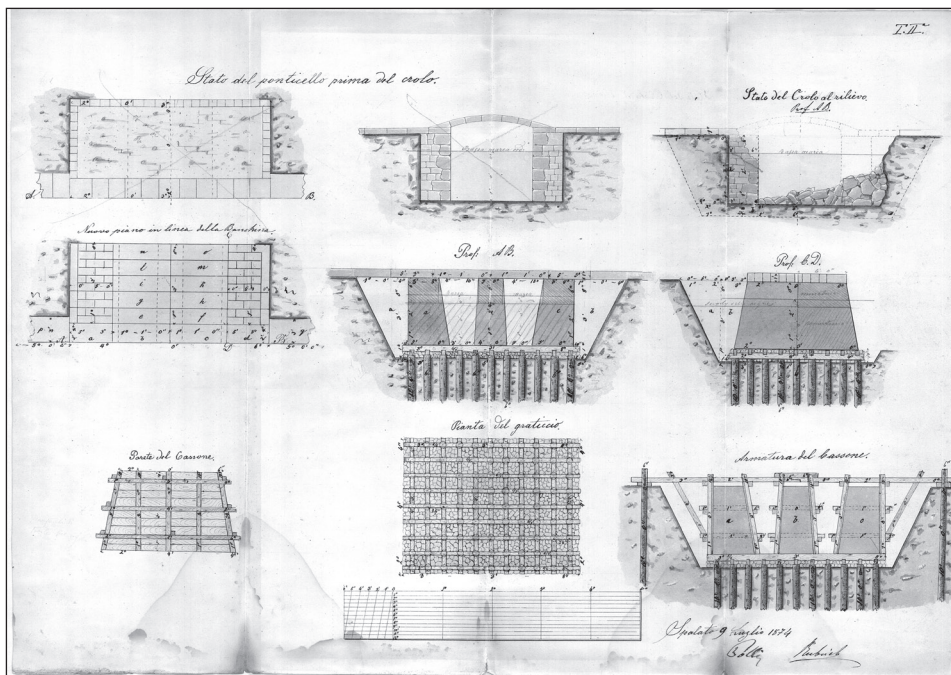
per ottenere il rollando dei lavori eseguiti dall'Imprenditore Pietro Kovačić.

Sito.	Oggetto.	Importo.		Mense dell'			Tempo convenuto.	Giorno del primo capo.	Del compimento.	Addizionale.		Osservazioni.		
		F.	S.	Settim.	Giornate.	Locali.				F.	S.			
Pučišćie	Prontuario o disegno della batta di guerra munita.	3392	91	3242	20	Pietro Kovačić	Francesco Rubčić	Agente S. S. Devich.	cinque Mesi.	21 Giugno 1882.	14 Ottobre 1882.	—	—	L'importo liquidato in denaro con fine 3392 con acconto al momento del pagamento delle esecuzioni fatte con contante.
Palato 9 Novembre 1882. Rubčić														

Slika 4. Tabela prikaza izvršenih radova poduzetnika Petra Kovačića u luci Pučišća na otoku Braču iz 1881. godine

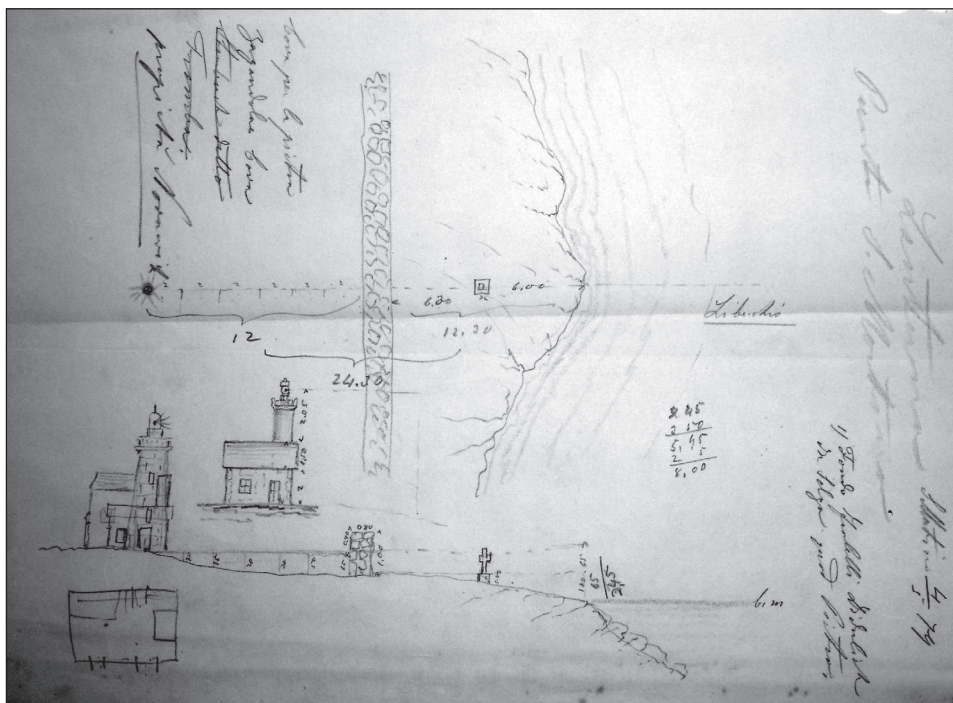

Slika 5. Prikaz dijela luke Staroga Grada na otoku Hvaru s ucrtanim novim mostićem iz 1874. godine

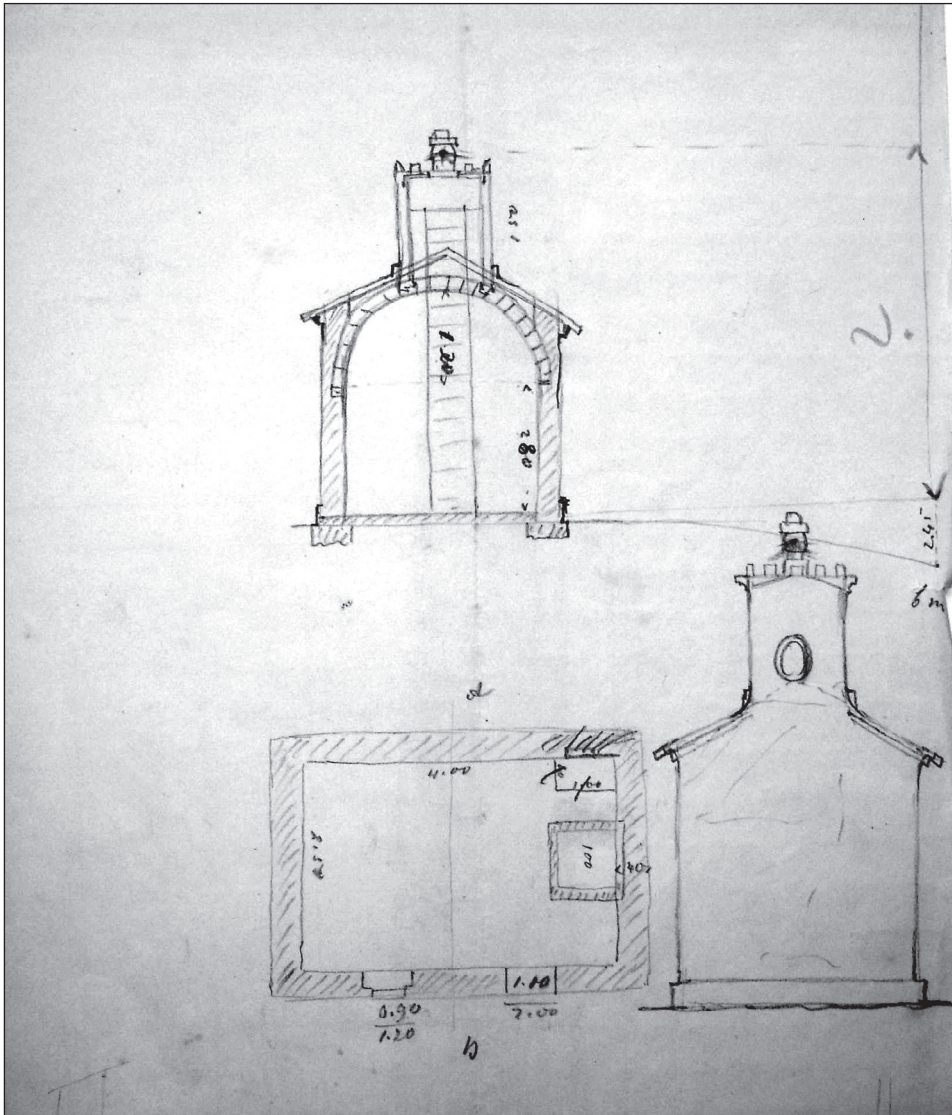

Slika 6. Prikaz mostića u Starogradskoj luci na otoku Hvaru i način njegove obnove iz 1874. godine

Slika 7. Skica izgradnje svjetionika na rtu u Sumartinu na otoku Braču

Slika 8. Skica nacrtu svjetionika u Sumartinu na otoku Braču